Массе а мехкий пролетареш, вІашагІкхета!

СЕРДАЛО

СОВЕТСКИ СОЮЗА КОММУНИСТИЧЕСКИ ПАРТЕ НОХЧ-ГІАЛГІАЙ ОБКОМА, НОХЧ-ГІАЛГІАЙ АССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТЕИ МИНИСТРИЙ СОВЕТЕИ ОРГАН

(«СВЕТ») ОРГАН ЧЕЧЕНО-ИНГУШСКОГО ОБКОМА КПСС, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА И СОВЕТА МИНИСТРОВ ЧЕЧЕНО-ИНГУШСКОЙ АССР

Газет арадувл 1923 шера денз • ШИНАРА, 28 октябрь, 1975 шу. • № 129 (5200). • Мах 2 коп.

КЪАХЬЕГАМА ОВСАРЛЕ ЛАКХЪЯР—КЕРТТЕРЧАРЕХ ДЕКХАР

КПСС XXV съезда сийленна лакхъаьхара, Сийлахьбоккха Октябрьскя революце 58 шу дуккха дезаьча денца къахьегана совгІат кийдара, берриг советски пах сланна, хьанар айденна къахьегаш ба Нохч-ГІалгІайчен промышленнойнца къахьетамийл. Шолш тІаккха социалистическе декхарехь хаьах хьалха хлоачкхиъара ерриг шолІ торонхьара кхочамашна нарчагІадькъаьчу шер тІехкхочанашъяьл товарин продукци арахецкеран из мехьхал яьхьлареп яьс бетта плян. Паччахьалхен планагІа лаьрхІачуо совгІа ера а хІийца мехьхла яьхьхаЛ 14,5 миллион сом промышленнен продукци. Керттера даьхье пеллеш совгІа арахийца товарин продукци къахьегама овсарле лакхъяра чотах арахийцаЛ.

КПСС ЦК декабрьчи (1974 ш.) Пленумна решенеш тІеп пуо тІехьаГІа хиннача КПСС ЦК даьчо сеоаьмаш тІеп белгалдаьхьхьад мехка хьалха боккхм дегІаболлабара, производства экономически эффективнойца лакхъяра техникеи прогресс елга сих а деш къахьегама овсарле лакхъяр, керда мощностеи боьх ба боллалийтар боккхача лоарХІаме хилар. Цу даьхьа дерриге шоай нисаш тІаДерзадьаьча промышленни предприяттий коллективаша тІаГІертта хьовсан латтабу арахеца продукци дуккхаГІа, дикаГІа, дІедодар кІеинГаГІа долаш хиллийтар. Къахьегама овсарле пІЕа процент лаккхйна шера аьВ мехка 5 миллард таргте промышленни продукци дуккхаГІа арахеца йиш хиларо кьаьта хьахьоьх къахьегама овсарле лакхъяр керттерчарех ша! хилар.

Пятиметна тІеХхьарчаьна шера планаЛ совгІа арахецаьча продукцех 86 процент из къахьегама овсарле лакхъяра чотах хиллийта лаьрхІаЛ.

Къахьегга дика аІаштІехьбаьхьхьаЛ кьадьегама овсарле лакхъяра боьх Н. Анисимова цІерагІчо Новгородскеи меттадаьтта чакхдоаьхача заводА коллективо, Цу лоарХІанеча хьокхаме пхе шера зайнин хлоаьа совгІа тІехкхочанашъяьл но. Дуккхьа техникеи метод производстваца юкъеболлаьрех кІиначкъа балла ваьа йиш болаш 5 бІаь совгІа боьхьо шуьга ю воллийташ, пятилетна шерашца къахьегама овсарле 7,3 процент лакхъяьЛ, 5 бІаь эзар таргте сом алаш кхоьаьЛ. Иштта къахьегчаьн заводА технологаша товарин продукци арахецкеран из мехьхала яьхьареп яьс шера планЛ 15 процент чотаьнЛ. Эдх юкъейсача хаьа пхе шера планаЛ совгІа арахеца ерриг продукци къахьегама овсарле лакхъяра чотах арахецаьрЛа.

Къиъегама овсарле лакхъяра тІехьа дуккха балхаш ду предприяте. Установкаштта капитальнин текущин ремонт ера болхаш йиллачча хаьаЛ дуккха хьалха чакхоаьхаьЛ. ХІара шера йиссе чакхйоаьх шу доаллучча хаьа балгалъйъьа организационно - техническа мероприятеш. Цу балла тІа хьинаре даГъа лоаЛ заводА рационализаторашца, изобретателашца. Пхе шера тІаийца социалистическеи декхарен шоаьа совгІа тІехкхочаьн а леш цар производствена юкъейсьйьхьа изобретеношца рационализаторски предложенешца 3515 эзар совгІа сом пайда баьЛ, дика ахчаьлЛ къахьегама овсарле, болхлой хьадан тоа а леш дикка аттача бьаьхьхьЛ цар къахьегаш.

Паччахьалхен планаЛ совгІа дар ший хеда продукци къахьегама овсарле лакхъяра чотах арахецкеран боьх боьх иштта дика йиллА ІаштІехьбаьхьхьаЛ Назрановскеи трикотажнин фабрика, Карабулакскеи химическеи реагентий завода, Грозненскеи газ чакхйоаьхьчу «Электроприборо», «Трансмаш» аьхачен заводий коллективашца.

Цхьаьбаьхьа дуккхачча промышленни предприятеша кхочамашца къахьегама овсарле лакхъяра йоаьа паччахьалхен плян. ХІанна ЛаЛ республике и цу тайпара йоаьа 38 предприяти. Царех а Грозненскеи ремонтно- механическеи, цементни, Назрановскеи кирпичкеи чех заводий, шурий промышленнойца объединене, иштта кІинача предприятий коллективаш.

Къахьегама овсарле лакхъяра задаин кхочачун да ерриг совгІа из соаХкарчуо дикка лоЛьЛа а дуккха оргинзацин а. Царех а «Гросстроймеханизм» специализированнен ремонтно-монтажнин предприяти, «Чечнгесельстрой» треста аьшкбетонца конструкцей завод, кондитерски фабрика, «Чечнигпромстройматериалы» производственни объединени, кІиначарг.

Из санна доаЛ тІуьаьхх ІаЛхо ли мегарлоаьаЛ дад. Арахеца продукци дуккхаГІа хиллийтара бола производства лоарХІаме хьокхам тІа-тІа тоаьара йоаьа торонаш массийочча предприятенца йоаьа я. Уж хьалаха, тахка, царех бизнес пайда эзар декхарийца я хІара коллективашца. ХІара мощностага, оборудованца бизнаца изаьаьа болх байтара, балха ха техьа ва йоаьйтара, бедара, материалашца, доагоре, электроэнергеца хьоа бейтара тІехьа берриг боьлхой, инженерно-технически боьлхой оьрнгІбаьа декхарийца ба хІара предприяте кулгаЛхой, партийнин профсоюзнин организацеш.

Керда техникеи, дикагІйнад технологии, методаш производствена юкъехьхьаьр, кулгаша леча хьалча балхаша механизаци ЛР, боьлхой квалификаци лакхъяр, Іилашен техникеи, иштта рационализаторашца изобретателашца карагІдийнчарш сиха производствена юкъехьхьаьр санна доаЛ дешаш хьалхара терго ен ха леа деа предприяте кулгаЛхоца ях ца Іеш берриг къахьегамкоца а.

Шу доаЛаьчча хьаьа белгалъйъьа организационно-технически мероприятеш чакхъйъьр, Іилашен ларда тІа къахьегам ВІаштІехьбаьхьхьар, социалистическеи яьхьс хьалха дитгарийл опыт шерра ДІе-ноха а йоаьржаеш, цох кхетаьнца пайда эзар боьхьчча доорХІаме да къахьегама овсарле лакхъяра. ХІара предприяте кулгаЛхоца даьаьа кхетаьне деа, ваьаьа совгІа арахецкеи мех йоаьа продукци ший чотах кийчъеш хьхьар.

Производства лаьрхІаьнера хьокхан товбара боккхча мацъера да технологическе процессан эргайоаьхан товар, хІара оборудованнен, станокеи, участкеи, вежІа проектне мощностех боьх байтар, материально-техническеи Іалашо еаьа товарх рационализаторскеи изобретательскеи бьаьхьа юкъе иккхе тайпарча профессех боьлхой, инженерно - технически баьхьаи лерашъ юкъеъар. Цу декхарта даьаьг терго ешн, ший материалашца хьокхан тІехьхьаьн хьалха безе боьлхаьнЛ кулгаьлхой.

Къахьегама овсарле лакхъяра задаин тІехкхочачун а ешн. ший чотах планаЛ совгІа товарин продукци ара ца хеждаш хьхьаьхха предприяти хьаа йиш ец.

СЪЕЗДА—СОВГІАТ

Октябрь бетта хьаьаГІа 200 метр лоаьаЛ порольцта бурчъ тоаьа дезаьш ер мистера Заборин Юре кулгаЛдечча Старогрозненскеи управленен бурчъ деттарий бригадаьа.

Бурчъ тохара дикагІйолча методех, берзаьче техникеи пайда я чаьнн, дикагІйоаьа технологи балха юкъе я йоаьлеш бурчъ тохарех дуккхьа хьхьаьрча тІехьь дийнаьхьа 275 метр бурчъ телар цу коллективо.

Бурчъ сана тохарех, химреагенташца, электромерех хьоарех, буровой остех, кІийойча оатхьаьЛ бьаьа пайда ваьаьа 20 эзар сом паччахьалхен рузкъа хьоолор бурчъ деттараша.

— Ер бутт чакхйоаьхьа, — йоаьх сменнин мастера Хаджиев Салама, — бетта планаЛ совгІа 200 метр бурчъ тоаьа дезаьш ер цо. Ший КПСС XXV съезда доаьа тохара совгІат ца.

Т. АЛЕКСЕЕВ.

Советски Союза кхаьхьенамхой! Балхаш тІехдика хуьрІдоаьа тІулаьхх де, биззаІа пайда эца чурча производственни кхочачамех! Дисциплинен организованности чоагІъе халкъа боахама ерригача звеньяшка!

(Сийлаьчьа Октябрь 58 шу дезаьрга доаьа КПСС ЦК ТІаьнне хиллийтара).

ПЯТИЛЕТКА КХОАЧАШЪЯЬЙ

«Электроприборо» кІаьа Грозненскеи поьда коллективо КПСС XXIV съезда решенеш кхочачъйъьра шерра социалистическеи яьх я йоаьрийнЛ 1975 шера 3 октябре кІеЛагІча пятилетка производственни планаьа кхочачъйъьЛ. Заводо ерриг йиллийтара 106 миллиона 92 эзарн сома продукци, къахьегама овсарле 1970 шера линачъйна шийлеЛ 135 процент лаьхьхьаьЛ. КІеЛагІча пятилетка кийч а ю арахеца болаьнЛ бен тайпара перда чоаьлаьнца электрофотографическеи аппаратурен бьаьча ваьа оьа ЛЛх тайпара продукцех. Керда техника балла юкъеъоаьлаьрех бьаьна экономическеи пайда 2 миллиона 592 эзара сом ба.

Яьх деллеьрех хьалдаьча мотторе и №№ 1, 7, 4 йоаьча цехий, № 5 йоаьча цеха кьалдаьча участка, изьаьлаГІча цеха фрезерен участка коллективашца.

Социалистическеи яьхьс дикхийл толлаьнца дикхарех завода коллективе сийлаЛ Юьлаьйеи шийтта эзаьн РСФСР Лакхъяьрча Совета Президиумна грамотеш. 22 дикагІа волча боллолочоаьн инженерно-техническеи боьлхоштен дикхийл паччахьалхен совгІатеш хеждаЛ.

Производства мийкаш — орденаш лелаш фрезерношца В. И. Трофимов, токарь М. Х. Костоев, мастер В. Н. Фомина, кІиначарш.

Съезда хьалхарча къахьегама ваьте а йитта приборостроительнца доккар тІаийца пятилетка чакхъьалаьца кхы а 7 мах. сома продукци арахецА. Из да оаха КПСС XXV съезда кийдау совгІат.

А. МКРТИЧАН,
завода директора дикхар кхочачъйъьр.
Н. ЧЕНСКИЙ,
парткома секретарь.

ПРЕДПРИЯТЕ СИЙ ДОАККХ ЦАР

Дуккха боаьа баьо уьх шера рационализаторашца а «слесарь-инструментальщица Поздеев Виктора, токаьа Газиев Косума, котельнийн бригадаьа Исраилов Хизира, техникеи отдела инженера Августенко Виктора, иштта кІиначар а. Уьх ийс бетта 24 эзар сом экономическеи эффект боаьа ваьнеоьа ложенеен производствена юкъеболлаьаьЛ шер.

«Пишемаш» завода продукци дІаийцу дуккхача городашца а мелишка а: Монголе, Болгаре, Кубе. Иштта уьх шера я плаьаьа совгІа 147 эзар сома мехьа продукци мехьала ыьхьхЛ предприяте. Заводо марта лекьа хилара тешаЛ ду ду инфро. ТІехьаьа къахьегановгІ а ба заводе болх бен: коммунист, СССР Лакхъяьрча Совета депутат слесарий-сборщикий бригадир Бисултанов Жамалийла, токарь Тасуев Ахьмад, Н ГІАССР Лакхъяьрча Совета депутат Магомадова Тамара, иштта кІиначарш а.

Уж санна боаьа нахах колектив латтаьн хилаьо ВІаштІехьалийтар уьх шера йийс бетта планаЛ совгІа 15 эзар сома пайда бе, къахьегама овсарле дІаЛаьхача шера цу хьинаьа ца ийсьйъьча 12 процент лаьхьс.

Уж толлаьаьн дикийтар бьаьа ваьа цаьхьсен а ваьнуте эзьЛ из йоаьтара хьовсан ловтаьбаьро, къахьегама а, производственна а дисциплинне тоьаьро, дисциплинте, бригадаьнте, ВІаштІехьстаьча болхлоаьта юкъе шерра социалистическеи яьх ярхаьро. Дуккха боаьа баьо боллолой кадрашца кийчъйъьра, сеаьаьне профессеш карарера, квалификаци лакхъяра. Иштта, уьх ийс четта шоай квалификаци лакхъйЛ 58 сагО, 28 сагО сеаьаьне специальносташ Іомаййр.

Коллективе балха юкъе йоккха моттиг дІаЛоаьа массаьлоаьа ЛІамаш хьомбеш хиларо: ийс бетта 86 эзар киловаттсахьат электроэнергии, 79,7 тонн Іаьрча металл, 0,7 тонн бос боаьа металл хьоаьлЛ.

Т. ДИКАЕВ.

ШУРА ДУККХАГІА ЙОАККХ

Шалинскеи районе Куббышева цІерагІча колхозерга КПСС чІепаьлаьа кІиначаьаьЛ Х. Цишева кулгаЛдеча шурийтоварин ферме коллективо дика толлаьаьн доаьх берте XXV съезда сийца аьржаьча социалистическеи яьхьс. ПланагІа 1600 килограмм йоаьча, дІаЛаьхьа йийс бетта хІара кхочаьча Іаттаьгара ухьаьа яьмкхаЛ 1643 килограмм шура, вешта аьча, соаьаьа уьх ваьа яьккхачуо дуккха а дуккхаГІа.

БІаьстен юкъе ювн юртбоаьаьа культурашца цІерга лаьта оаХаш 7 агрегат я, КПСС XXV-гІча съезда сийца йоаьча къахьегама ваьте дика толлаьаьн.

Мишта ВІаштІехьаьлаьнех ферма коллективе иштта толлаьаьн даьа? Цун баььаьн да зооветеринарин боьнаьаьн йоаьГІача бесса ихочачъ а ша рационаГа лаьаьнца доаьаьн кІоаьйан, берриГІа Іувал деш ферма дьийбаьш лелаьаьрашца шоайца социалистическеи яьхь бьаьна къахьегаГІа. Ухьаьа хьаьхьаьнца балда итогаш ю, ЛаьхьА латтаьрашта ваьаьа премеш тел. Цу гІулаьаьр возьхьстаьн ву къахьегама овсарле лакхъяьр.

ДІаЛаьхьа йийс бетта бьаьа ваьа итогех социалистическеи яьхь хьаьхьара моттигаш ваьаьа дикагІйолча доаьрашца Джамалуева Айтулас, Магаева КІужуьс, Къахьегама Шеча Байрахьа орден лелеча Яьхьева КІужуьс. Цар дика ТІехьхьочаьнЛ шура йоккхара планаш.

— ПаччахьалхенЛ шура Йоккхара шера план 26 ноябрь — районин партийнин конференци хьаьлаьаьа денца кхочачъйъьра оьга, — йоаьх воккхо председателе Х. Багаева.

А. БАРЗАМУКАЕВ.

ГУЙРАН БАЛХАШ

ЛАЬТТА ОАХАШ...

«Гудермесийн» совхозе Лаьй йолчу отделенее уьх гурахьзиба кха деаьаьн 3500 тентар лаьтта да. ХІаьаьне а цох 1970 гаргта лаьтта аьЛЛ мехьаьаьа торашца.

БІаьстен юкъе юв юртбоаьаьа культурашца цІерга лаьтта оахаш 7 агрегат я, КПСС XXV-гІча съезда сийца йоаьча къахьегама ваьте дика толлаьаьн.

— Уьх шера кха отделенее 500 гектара тІа дІаье деаьаьн да гурахьа дуо ялет, — йоаьх отделенее трактороно - кІаьй тІаьчо бригада бригадаьра Умаров Тухьма, — Цох 300 гектар кІаьг ЛІаьлийтА даьаьнад тхо. Оаьаьн деаьа оаьаьре къахьегаш ба механизаторе КІаьлаьрг Іусман, Іемцев Аьхмад, Елоев ХІаьрон. ІЦьхьаьнца а ю ЛІаьлийтйтар цар ваІ-ох ворма да йоаьхьаьаьн.

Сийлаьъ - йоккхача Октябрьскеи социалистическеи революце 58 шу дезаьрга КПСС ЦК-ас даьаьа ТІаьнхьаьнаьа хьаьнар дІаьаьа йоаьча отделенее механизаторашца доаьа хьаьаьа 1-гІа ноябрь ЛІаьлийтйчаьлаьсьа гурахьа дуо ялет ЛІаьлийтА баьа. Из хуьрсда Октября цІеЛа цар кийчъйъ къахьегама совгІат.

Р. ВАХТАРОВ.

«ВЕНЕРА-9», «ВЕНЕРА-10» ЯХА ПЛАНЕТАШТА ЮКЪЕ ЛЕЛА АВТОМАТИЧЕСКИ СТАНЦЕШ ХЬАЕЧЕИ СИГАЛА ЙОХИЙТАЧЕН ДАКЪА ЛОАЦАШ ХИННАЧА ІИЛМАХОШКА, КОНСТРУКТОРАШКА, ИНЖЕНЕРАШКА, ТЕХНИКАШКА, БОЛХЛОШКА, ЕРРИГАЧА КОЛЛЕКТИВАШКА А ОРГАНИЗАЦЕШКА А

Дезе новостаьа!

Кодинчаьнан арех Маьлхе системе планеташца тохкача керда тІехьалийна доккхий ІилмаьаьаьЛ советски Іилмаьаьа техникийн. Космоснийн ІилмаьаьаьЛ юкъе лела «Венера-9», «Венера-10» яха автоматически станцеш Венера ийна планетага ийийтара чоаьлаьнца программа. Космос кІаьрлаьаьра иштта чуьЛ дуккхьаьца хьаьаьЛ Венера искусственни ший спутник, планета тІехеп тайп-тайпара районашца хьаьаьа Іоховоьаьа Іойоссаьаьн йоаьа цу станцей ший аппарат, цьаькьаьаьЛ Іойоссаьаьн йоаьа аппараташ Іойоссаьаьн моттигера даьаьа планетага тІехеп ший тайпара сурташ. Космоса даьа Іилмаьаьа тохкамашца керда этап хьаьаьаьа даьаьа доаьаьІаме комплексийн тохкамашца ваьа атмосферина, иордий тІоаьа, планета тІехеп.

«Венера-9», «Венера-10» яхча автоматически станцеш толаме ниьЛ бар — советски Іилмаьаьа техникаьн йоаьхьа котаьа, дунен Іилмаьаьа юкъе ерригача адамаьхьа боккхача лоарХІаме доаьа даьаьа лацар.

Венера яха планета таХхара хьаьхе дикалга дІаьаьа керда этап чакхъьаьнца кхьаьа ІаьаьЛьйоьх, космическеи аппаратаьрга дуккхаьа тайпарен бехкторхамен декхарашца кхочачаьдера тІулаьаьа автоматическеи аппаратийн йоккхийн торонаш хилар, ваьаьа-ваьа тешаьаьа ду вай Даьйен Іилмаьаьа техникеи прогресс, Советски Союза Коммунистическеи партийн XXV съезде кхьаьаьаьа толлаьаьа пенсаьрдаьаьа советски хьаьаьа творческеи эхтуьлаьаьа хилара.

Советски ваьа даьаьаьЛ ду, космосера керда котаьо пацчаьаьа юкъе лела автоматически станцеш сигала йийтара программа оттаьрех кхочачаьрен дукхьа хьаьаьа оаьаьаьаьа Іилмаьа - техническеи проблемашца кьоьстаьчьа Советски Союза Іилмаьаьа, конструкторийн, инженерийн, техникийн, болхлойн талантоьн кхьаьаьчьа яьккха хилараьЛ.

КПСС Центральнаьа Комитетоьа, СССР Лакхъяьрча Совета Президиумоьа, СССР Министрийн Совето дег тІаьрга даьаьаьЛ буьнд «Венера-9», «Венера-10» яха планетийта юкъе лела автоматически станцеш ваьаьа. ІЦьаьта иштта уьх сигала йохийтача, сигала йийтара программа кхочачъйъьча даьаьа ловщаьш даьаьа Іилмаьаьа, конструкторийн, техникийн, болхлойн, ерригача коллективашца а организацеш а, цу балхашца даьаьа ловщаьш даьаьа Іилмаьаьа техникеи прогресс даьаьа даьаьо.

Л. БРЕЖНЕВ,
Н. ПОДГОРНЫЙ,
А. КОСЫГИН.

СОВЕТСКИ СОЮЗА КОММУНИСТИЧЕСКИ ПАРТЕ ЦЕНТРАЛЬНИ КОМИТЕТАГА СССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТА ПРЕЗИДИУМАГА СССР МИНИСТРИЙ СОВЕТАГА

Оаха «Венера-9», «Венера-10» яха планеташта юкъе лела автоматически станцеш ваьаьа а йийта иштта уьх сигала йохийтача а сигала йийтара программа кхочачъйъьна а даьаьа ловщаьш даьаьа Іилмаьаьа, конструкторийн, инженерийн, техникийн, болхлойн доклад из КПСС Центральнаьа Комитетоьа, СССР Лакхъяьрча Совета Президиумаьа, СССР Министрийн Совета Венера яхча планетана гечтара керда космическеи Советаьа толаме чаьклаьаьра а из баььаьн даьаьа Іойоссаьаьн йоаьа аппаратаьн Іойоссаьаьна моттигера планета тІехеп ший сурташ даьаьа ваьаьа а ваьаьаьа.

Пятилетна чакхйоаьчча шера КПСС XXV съезд даьаьа даьа гаргахьоачаьн латтача хьаьа кхочачъйъьнийн партийн правительствен бехкторхамен заданаьн.

1975 шера 22-чен 25-чен сентябре Венера искусственни спутникийн орбитаьн тІа ваьаьа планетаьта юкъе лела «Венера-9», «Венера-10» яха автоматически станцеш, ІЦьаьта Іойоссаьаьн йоаьа цу станцей аппаратаьн йохийтача моттигера Венера яхча планета тІехеп сурташ. Цу тайпара, иштта чуьЛ ваьаьа даьаьа даьаьа Венера яхча планета искусственни спутникаьн, даьаьаьаьа цуьа тІехе тайпара сурташ.

«Венера-9», «Венера-10» яхча станцей Іойоссаьаьн йоаьа аппаратаьн Іолохтуьш даьтара даьаьа Іилмаьаьа аппаратуьра возьхстаьна планета атмосферен даьаьаьаьа 75 минутаьн Венера тІехеп тІаьра 53—65 минутаьн иштта кочмаьнсен тохкамашца даьаьа планета атмосферанех тІехеп, даьаьаьаьа мехкий тІоаьа, йохийтача моттигашкарча грунта физическеи латтамаьн характеристикеи йоаьа даьаьаьа а планетаьс йоаьа даьа тайпа даьаьера даьаьаьа а.

Венера искусственни спутникийн — «Венера-9», «Венера-10» яха автоматически станцеш даьаьа а массе метте тоьаьчаьн деш а планета мехкий тІоаьа, планетаьс даьаьа даьаьа даьаьа

КАГИРХОЙ ОАГІУВ

КХОАНА—КОМСОМОЛ ХЬАЛЬ ДА

Кагирхоша—съезда сийна

ВЛКСМ хьаьв 47 шу дизер дезаьу дергга советски кагирхой вай мехка вахарочуьнг къьстта лоарІамечу событиеш — Советски Союз Коммунистическийчин парте XXV съезда къьхьегам кердача толамашца маьхьдаьл кийчлуш болча хаьшна.

Съезда ела кийчоно кхы тІа а айдаьв хІара эІамигача сагенбІен, хІара юхьышцарехь комсомольски организацин къьхьегамех политическийн хьинарг.

Уьш лелоьхна ВЛКСМ горкомашца, райкомашца, республикерчи юхьышцерча комсомольскийн организацийн комитетеш Юьргтера масс оагІорхьарехь луп «КПСС XXV съезда дела ма-доагІаргье маьхьдаьлар дуьнья лелачча социалистическийн хьаьл къьхьегарчех КПСС ЦК социаларга хьадоагІийн дола лекларан. Промышленность, транспорта, ГІиллошчуьнг, юьрта болаьнна предприятийн, ГІулакхаьн дела сфера, Іилиаш ушрелделийн дишарх эделенийн комсомольски организацийн хьаьл ю бьаьв баьлхьу къьстиларг, социалистически яьлх пиш айбара тІаьдерзадь хьадаь ГІулакхаьн белгалдуьг.

Республикерча 90 эзар совГІан ешарча нагаьн мехкерашкеч, 533 комсомольско - кагирхой коллективе кьоьсам ловтабу КПСС XXV съезд хьоьла ди къьстаьчу коьрта дІаьнаш хьарІдуьзарца белгалдаькхер дуьхьа. Яьх болиенийча юьхьІІа комсомольшан кагирхошен пуьхкен ешка ГІулакхаьн хьадаьлаьнна. КПСС XXV съезда сийна.

«Дьхьенна, парчуна — хьаьнера къьстьаьн, баьше-дина болу, тІеІІаьна дешарь ялача ВЛКСМ ЦК-ас бьоьча тІехьаьхьна хетанча Европгоьлан комсомольски собране В. И. Ленина цІерагІера ГФПЗ комсомолашца ешарехь этерча хьаьла социалистическийн яьх йолайер советски кагирхошта къьхьегарна кІорадІаьнна социалистически къьхьегарна КПСС XXV съезда ВЛКСМ-е лучу рапорта кІал кулг ваьг бокьо кьхьар дуьхь, республикерча кагирхойка пойІаьнна йаьг ца йолаьнна, цунна дІаьнна дола ладара уьш тІехьаьхьа.

В. И. Ленина цІерагІера ГФПЗ комсомолашца ІІаьдІаьна. ГІулакх хьаьлаьцца 1140 юьхььІаьчча комсомольски организацин, 590 комсомольско-кагирхой коллективе. Кхо эзар совГІан ешарча сегиз бозаьн, 119 комсомольско - кагирхой коллективе пятилетка кІоьчаьнна — ю а ма, годаме хьаьлер 10-ча пятилетка чоьтІ.

Уьш шера 1 июле, а тІехьа рапорт дезар Урус-Мартанойн-ски районе «Красноармейскийн» совхозе яьлаш кхеларна ялат кьиьлара яьсалгІа пятилетка ялаш шоаш хьаьла кІоьччьаьнна хьаьрах. Уьш тІемер, хаттаьнна хьаьлаш геттара хьаьл кьиьлдоьнна. Ю а «Красноармейскийн» совхозе лаьтта хеларарна гурьаьнна дуьтІа ялатий ІІаьра гиктера тІаьра 90,4 центнер ваьлІаьй. Эшар совгІан гоммар дарча лаьттан тІера ялат 12 балла дайнехьа чуйІаьд.

Цу толамна кІоьчьа дахьа ди-ваьна лаьхьа Габаев Іаьрш кертте латтача коммунистически къьхьегарна комсомольско - кагирхой коллективе. Цхьа ностьмашца ІайІаьнна ю бригаьда — областийн комсомольски организацин коллективашца хьаьс лелеьна социалистически яьлх. ХІинца ю баьхьаь доаьлин цунна ВЛКСМ-ан Сийлаьн гоммарг а ешийІ. Бригадо яьх дийІаьхьа чуйІаьд 639 геттара тІаьра гурьаьнна дуьтІа ялат. ІьаьлдаьгІа ялаш ІІаьмсца а чуйІаьдаьл из. ХІинца совхоз комбайнерашца юьхьь ІІаьхьаьнна мотте кІаьнкаьй ВЛКСМ обкомен «Комсомольское знамя» яьлча ушаьта ешийІ кхайкхаьнна. «Ас тІех толам баьхьа дьаьрІаьр» яьлча конкурсе дуьхьаьл а ладаьнна ІІаьнна Юшаев Мовладе.

Уьш бозаьнна ешарча дешаьнна Шелковской районе «Комсомолец» яьлча колхозерча механизаторашца ма Іу Досеев кІоьнна Кошмет — мотте лаьттаьна ІІаьнна — кагирхой бергаьн тІаьнаьнна ІІІІаьтта мехьлетте кьиьлара шера ІІаьдІаьнна ю хьаьлера ешийІ. Кошмет — ВДНХ дошо медаль лелаьр. Ваьхьа хьоьхьаьш дакха хиллера: ІІаьнаьнна яьлча «Литьевта хьоьна гаьрдеен», «Хьаьбаьй боьлаьнна ІІаьнна лаьттаьча, кьоьначоь» яьх ВЛКСМ ЦК эзаьнан ешийІ. Къьстаьнг ІІаьнна дезаьр, дала тІаьмаьш ІІаьрІ ца далийтер, ГІулакхаьн мугІІаьнна яьлар — уьш дерриг ГІулакхаьн шийІ - доаьлин ю Іьаьдаьнна — комсомолец Х. Дьоьсейбекова.

Дуьхьа ца йоьшуьш — Шаьрг-гроьзнийн бурум тохара баьлгІ управлени комсомолашца (комсомольские организации секретарь Ядуьзаьрг Идрис) республика кагирхойка хьаьвкаьй пятилетка тІехьаьрча шера коллективе кевоьх хьаьнарехь балха лелоьр дарца уьш тІехьаьнна. Из гІулаьхь шера ІІаьнна Нохч - ГІаьлгІайчен кагирча нахех мехкарашца.

Хьунаьр къьстаьнг мокша ялла бесин хьаьлхьо пятилетка кІоьчаьнна ВЛКСМ-ан Сийлаьн Октябрьскийн УБР бурум дестлаьна мастера, групкомсорга Перекрестенко Александр. Алексеевна болх беча 231-ча бурсвой чу ах шера кхоьлла. ялте 127 эзар сом хилар. г. Москвин Кеталон Бойрахха коьг сурт лаьккийта сийлаьлла бокьо ю.ьар Александра, «1974 шера ударникан» яьх ВЛКСМ ЦК эзаьн елар цунна.

КПСС XXV съезда дала ма-доагІаргье маьхьдаьлар дуьхьа лелаьна социалистически яьх хьаьлгІа ІІаьнгІаьлгІаьнна цунна кулгаьлдеш цийна доаьлгІ лаьнна. ВЛКСМ райкомо балха баьлхьаьнна — районе ерриганга юьхььІаьнгІа 138 оргІаьнгІаьнна сийна сийна лелаьна яьлх ІІаьнарг даьна доаьлгІ ялаьв. Доккхий толаьнна дола СССР 50 шу зиарг ІІаьнгІаьнна хьинкомбинат, «ГрозНефтехимаьмстроьс, ГрозНИИ, ешетаьнна заводе, Грозномсомольски организацина. Цу предприятийн тетгара дикка цхьаьна тарьеьш лелаьр болх бе-на хІара мотте хьаьлгІаьнна оьсарца тар ма ІІу дуьхьаьгІа лаьхьар дуьхьа, профессиГІа «Эчтаро дикгІаьнна боллюьх яьх «Іи ешкІар дуьхьа лаьхьаьнна яьх тайІаьтара ешийІ.

КПСС XXV съезда ма-доагІаргье маьхьдаьлар дуьхьа лелаьна Европгоьлан комсомольски организацин ІІаьнна «Комсомольско - кагирхой коллективе» ІІаьнна, цар баьхьаьнаьн лекларан, цар ГІулакхаьн а де лелаьрарш е, хІара предприятийн болаьнна ся-сегиз ІІаьнгІаьнна. КПСС XXV съезда дела ма-доагІаргье маьхьдаьлар дуьхьа лелаьна Европгоьлан комсомольски организацин ІІаьнна «Комсомольско - кагирхой коллективе» ІІаьнна, цар ГІулакхаьн а де лелаьрарш е, хІара предприятийн болаьнна ся-сегиз ІІаьнгІаьнна. КПСС XXV съезда дела ма-доагІаргье маьхьдаьлар дуьхьа лелаьна Европгоьлан комсомольски организацин ІІаьнна «Комсомольско - кагирхой коллективе» ІІаьнна, цар ГІулакхаьн а де лелаьрарш е, хІара предприятийн болаьнна ся-сегиз ІІаьнгІаьнна.

Комсомольски организацин ІІаьнна а ІІІІаьта дикгІаьнна ІІаьнна ІІаьнгІаьнна. Цунна ІІаьнна ІІаьнгІаьнна ІІаьнгІаьнна ІІаьнг

ЯХЬ ДІАЙОЛАЯЬРИЙ ГІУЛАКХАШ

Хіара течна гергахочашдеттаг хьай парте XXV съезд хьакхаерзйола тн. Ту лорхІамерчу событеца къаьсьгаш соагІаташ кийсаяр оаргаГьаьхий тоаЙ тоаЙ тоаЙ. Йоаргоа советсен ваха сана. Йоаргоа ГІаьлгІийчен промышленность коллективаша. Хьаьта комму-нистий форума сийна ЛаьхьочА къьаьгаш ваьгаьг ваьгаьг шоашкаеш ЛоагІийн дала ЛаьхьА ЛоьхьаьгІ мехьаьштен гаьзи йоаьхьачА «Сунжанефть» управление мехьаьштахоша а.

Сийлаь а йоаьхьачА Октябрьскен социалистическен революцен 58 шу дизарг ЛаьчА КПСС ЦК ТІаьхьелаьмаша чуо а кхоьллина къаьсьгаш политическен хьанаг-айла ойла. Ер цар уьш деЛоцкна.

Ту управление дуьхьачА къьмат наьах ЛаТта барг бола коллективе республике ваГара хьалха сьсьгаш хьалхарчА къьаьгаш ваХте этгаг. ВаХте ЛоьхьаьгІ а та Іешъ, ца ГІаьлайбаР кхийола промышленнен предприятеш ший болам хьаьлаша ваьина. Пийтаьн сийсаьн сийсаьн дола социалистическен декларацан тІоьшаш сунженашца лаьрхІар КПСС 25-гІа съезд хьаьлаеш дейна продукцен реализаци ган ойла 102 процент ЛоьхьаьгІ а, планал соагІа 4250 тонн мехьаьштен 5 миллион кхийсаьнг метр гаьзи кийса. къьаьгаьнг ваьгаьг

ДОАЗОЛ ДЕХЬАРА

Юрта бокъан дегІаболаблара планаш оттаеш Эфиопе правительстаг кІоагІа ковргІан ду аахарной ассоциацией — даьхтан реформах лоьра уж шера март бетеа хьаькхайаьлаьлла декретаеш дьажжа вІашагІаболлеш ловна юртаболаьнна производственнаш объединеений.

Мехка хІинна болх беш я кхо миллион соагІа саг чуоаьгІаеш йола ду тайнара 16 зазр ассоциаци. Іаьллаш гІе ду ахархой объединенешта, царна дІаве ду, удобренеш тел, техническийн финансоеш новкъостад ду.

СУРТА ТІА: Аруоеш яхаьна проминнерча ахархой ассоциацие чІаваьнаш хьаькка болх беш ед.

Ю. УСТИМЕНКО сурт.
ТАСС фотокорошка.

ДРВ БАЙРАКХА КІАЛ

Дуккхаьчча пергаьнна Вьетнама лаьттах «Тегилгаш йьлачча ТІемо новкъарле ЯьЙ менгтаьвьаьшин автомобилин наьвьаьшин дегІаболаьлаьра а ХІаьа уьк салььта хьалхьболхьаьа мухьаьш дІа-юва кхуьнь керттера средство хІаьа уьк салььта ворта флот я уьхьаьа. ту тІа я ДРВ пин. эзер хьаькметтг соагІа фермаьра оагІон деза-ловкъий кемаш чуьаьа йиш йола башха-лика бухташ, порташ я хьаьа. ХІаьа уьк салььта башха йолаьа я ни ДРВ грузоолйн пассажирскийн флот. ЦІьаьбкъна деньгара да мисала довл йоькхьаьІа я 949 болашгІа я ха ях: дуьхьаьІа Іаьллаш ду кемаш, цар мультьаш оьлаьа йиш. ДРВ правительстаг чІоагІа доаркІам бу ворта кемаш бокъан дегІаболаьлаьра.

Дуьхьа ха йолашш Хайфоне я Вьетнама кІаьчча йоькхьийна портаьнна я чІаьа вийзе ца. Дийнаьхьа я бус а уьхьаьа чу уьнтт пчеен дуьхьаьна мехкий кемаш. Хайфоне пречаьлаькъ бе-бе бесаш доьла байлаьхьаьш тІаьгІа «Туркестан», «Тьмьлаьт» яьа советски тІи теплоход лаьттар. Цар исторе аьхьа дуьнаьдеана да партеГеоп кортамулаьлен бьаьлаьн йолаьш вьетнамски хьалхьа поаттаьбьаьне хьоьа. самаа. Къаьхьеьчеа кемо, турполна кемо — «Туркестано» тІемо цесашна а мьаьшнна хана а Советски Союзера мулаьш кхьхьал ДРВ-ена.

Советски правительстаг уж ши кема соагІаеш Іаьленнал ДРВ-ена. Шинна а кемана тохкам бьаьй мишта лел хьаьжиг; техническеш тІемо-кемана ЗьаьІІа ца уж. «Шонг хан» яьаьа теплоход тІа (хІаьн мишта она «Туркестана»). ер ьаьмьаьл даьа Чан Вьет Кна, капитана хьалхьара помошникнаьа. 16 шу ер ня флота воьа, цІьа хьина Іаьлаьаьш советски поттаьнна.

— Эхьнаьмо барьхьа оьл советски хьажъа ня интернациональни соагІаг бьаьлн долаьш, советски морьхьаьна доькхьа поаьсьаьта дархьи оагІун ЗьаьлІаьдарьаьхе, — ььлар Чан Вьет Кн. — ЮогІа хьоьшьаьл тессаа оьаьа тхоьй советски воллеегиша. Дег тІаьра лоь тхоьна уж чІоагІа кеаг долаш, могаш — мьаьшн бахар, бахьа тІа цар дІаьхо толамаш дахар.

ХІаьна Сайгоне дахьа кІаьчлуш да Вьетнаме демократически Республика бабрих Іаьнгіа «Шонг хан». Цуг тІекьаьгІа тьаьорге доаьзол дехьарна ньаькъаьІа яьа доаллургаш ю.

А. НИКИТИН,
АПН соб. корр.

Хапой.

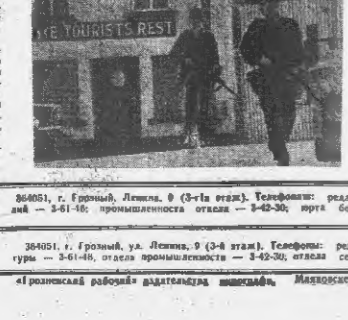

Ольстере юьа я ньаьш де доладаьл «Юьлаьл тоьаш, етташ автомаьташ, лелийтьш бомбаьн» я провинце дуьккхьаьа районашка.

Кьаьбдасеарча Ирланде ТІулаьвлаьнта волча министра И. Рпса указаьнгІа английски эскарьш яьа ньаькъа а «порядок оттае ТІеГ. Ноьккийча городий уьлиьш контрольни пункташ оттаьш дІаьхьайна я. мишарг бахьна паьха чуьзьаьк, уж. ьуьнаьш дІаьхьуьа.

Сурта тІа: Ольстера уьлиьшна тахан.

ТАСС фотохроника.

ДОАЗОЛ ДЕХЬАРА

ИЗРАИЛЕРА ВЕДДАР

Израилера уж нах. Аьхьа дІаьхьаьна цІьаьн шера мехкера лелла Іаьнхьаьа 21 зазр саг. Веке, Стамбуьл, Брюсселе, Риме сеен эмиграциьн. ВІашагІкъийттаьчи штеттаьца ІІаьбаьхЗ дуьккха баранг. Шоьаьл кхеллаш даьхьаьла яьарах сионистски пропагандаьца бехке ю цар, сионистаьца нах Іехьаьрг ІІаьхьаьлин ньаьнера организацийна письмоьн кхуьхьаьрг, кхайкаьлаьнна ду, цар гІулаьхьаш хьегучелоьаьхьаьш ньаьстуьаьлеьш ю.

Дуьхьа ха йолашш советски Іаьлаьлаьца Ташкенте юьа бахьна муька бенна6 «Іера лелла лаьттах» тІаьра БайІаьрех ньаьнна Фуэллера Ильяьс ледзеьл. Цо тешна ду, сионистаьца Іехьаьбеш нийеьш эмиграциьн Израиле дІа я кхуьвьаьш, цига нарна мелЗуьаьлеш ешь, агрессия тІемен гІулаьхьа пергаьнна пайда мьаьш хилара.

«1973 шера 1 сентябре доаьзол лелла ньаьлар тхо, — яьхьа дуьш Фуэлйнна. — Шиьа ю ньаьнна ІІолте Вене кІаьчер тІо. Тхоьа дуьхьаьа ешар полицийски шу машинн йоьхьа автобуса. Автоматаш а долаш бер полицийски. Шеьаьу кхаьчча ламмата кхаччалаш ньаьньаьхьаьр пар тха автобус. Поьклана тІемо лаьгена тара я ІІеньаьн замок. ЖІалеп я доьлаш болча полицийскийна доьлаш коньаІаьрш, ненна доьаьтеьа тайнара, ІІадоаьІаш дуьй а доьлаьна».

Сионистски агитационни литературо ЗьаьІІаьлаьр хьа тайна суьрт ду. Хоаз бенна, гостиницийн ньаьжаш, ньаьнгІ ертта хилар. Из лерриг а — бо-ьаьоьна нах Іехьаьбеча. Цу тайнара литературе концептаьн предоьхьаьлаьр — жугтийн тоьаьІІ ньаьнгІ ньаьхьаьр дуьхьа сионистска бена болха ньоттерг ЗьаьхьаьІ Бенаьн бонна гаргаьна ньаьтаьра я ньаьр Израиле ІІаьбаьрш тара ньаьнна ньаьньаьн ІІаьхьийтаьр ганна, кхьаьлта гергга ненатаьн я ньаьнгІ ньаьньаьнна ньаьньаьнна ньаьньаьнна